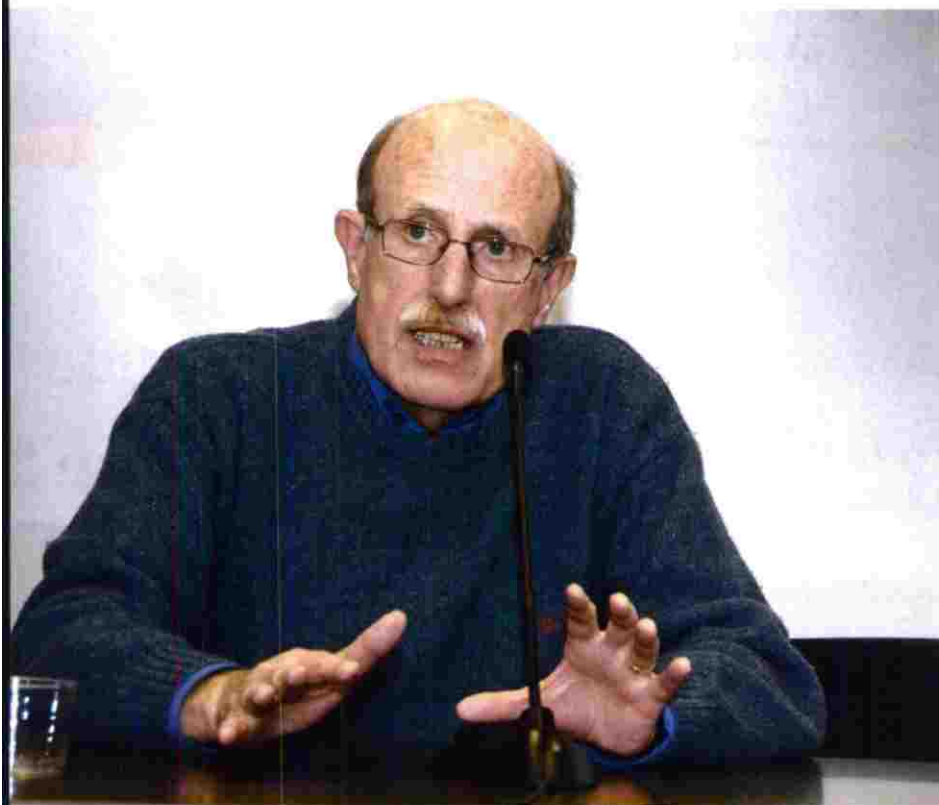

Societat

Manuel Ardit (1941-2013)

Manuel Ardit, durant la conferència "Expulsió dels moriscos i la repoblació del País Valencià", pronunciada l'any 2010 a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània.

Manuel Ardit, 'in memoriam'

"El renovador de la historiografia valenciana", segons el catedràtic d'història contemporània i ex-rector de la Universitat de València, Pedro Ruiz. "Un gran referent de la historiografia valenciana", en paraules de Germán Ramírez Aledón, professor de la mateixa universitat. "Els seus mèrits professionals no han estat reconeguts suficientment", apunta Telesforo Hernández Sempere, catedràtic de la facultat i bon amic seu.

Manuel Ardit havia nascut el 2 de desembre del 1941 a València, la ciutat on va morir el proppassat dia 8, quan n'acabava de fer 72. Va estudiar al col·legi que els jesuïtes tenien a la gran via de Ferran el Catòlic, on es respirava una tolerància lingüística poc usual a l'època i on s'estudiava una història lleugerament apartada dels canons tradicionals. El centre

Manuel Ardit, professor d'història de la Universitat de València i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, mort el 8 de desembre, deixa una empremta inesborrable entre amics i companys. Alguns d'ells en parlen a continuació.

depenia de la província Tarraconense i hi havia bastants mestres catalans.

En arribar a la Universitat de València, Ardit va matricular-se alhora a les carreres de dret i de filosofia i lletres, però en última instància va decantar-se per la segona, i més concretament, per la llicenciatura en història. Més endavant, ja com a docent, va exercir com a professor d'institut –fins al punt d'esdevenir-ne catedràtic– abans d'impartir classe en la mateixa facultat on s'havia llicenciat i doctorat. Però sobretot, Manuel Ardit i Lucas serà recordat per la seua tasca investigadora, centrada en el País Valencià i caracteritzada per la seua pulcritud. Des del 1992 formava part de la secció històrico-arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Ha estat "un dels millors historiadors valencians", tal com el defineix Germán Ramírez Aledón, persona que va compartir amb ell molts anys de feina. "Era el gran especialista de la revolució liberal al País Valencià, el tema que va centrar la seua tesi i a què va dedicar més temps", explica. Ramírez Aledón valora la tasca d'Ardit en la "recuperació de la memòria del poble valencià" a través de diversos volums col·lectius: *Història del País Valencià* (Edicions 62, 1988), *Nuestra historia* (Aramo, 1980), *Historia del Pueblo Valenciano* (publicat, mitjançant fascicles, al diari *Levante-EMV*) i, és clar, *Història dels Països Catalans. De 1714 a 1975* (Edhasa), obra coordinada per Albert Balcells i de la qual Manuel Ardit va centrar-se en la part valenciana.

Entre les matèries de què va tractar Ardit hi ha la història agrària i la demografia històrica, amb obres tan significatives com ara *Creixement econòmic i conflicte social. La foia de Llombai entre els segles XIII i XIX*, publicat el 2004, en què va explicar el trànsit de l'economia senyorial a una altra de mercat.

'Laudatio'. Jubilat fa un any i mig, Ardit va ser homenatjat pels companys de facultat i la *laudatio* va anar a càrrec de Telesforo Hernández Sempere, company de despatx vora tres dècades. Actualment estudiaven de manera conjunta la importància dels Bertran de Lis, una de les grans nissagues burgeses valencianes.

La *laudatio* en qüestió, titulada "Manuel Ardit i la història creativa", destacava que "els seus mèrits professionals no han estat reconeguts suficientment"

i contextualitzava els seus inicis com a historiador, “influint per la historiografia catalana a través del magisteri de Joan Reglà” i de Francisco Murillo, catedràtic de dret que va ser l’introduïdor de la sociologia moderna i de qui Ardit “va aprendre la importància de les restants ciències socials afins a la història”.

“La seua obra”, assenyala Hernández, “és la pròpia d’un autodidacte que va anar ampliant els seus coneixements conforme a l’evolució de la disciplina, inspirant-se en els corrents historiogràfics europeus”. Ardit va compaginar la seua tasca docent als instituts de Carlet (Ribera Alta), Massamagrell (Horta) i Onda (Plana Baixa) amb una plaça de professor ajudant universitari a la UV, primer, al Col·legi Universitari de Castelló, el germen de la futura UJI, després; i a la UNED de Vila-real (Plana Baixa), més tard. Finalment, l’any 1987, va guanyar per oposició la plaça de professor titular d’història moderna a la UV, que va ocupar fins a la seua jubilació.

Entre les seues especialitats, les conseqüències de l’expulsió dels moriscos al segle XVII, que per a Ardit van ser greus però no tan catastròfiques com s’havia afirmat, demogràficament.

Ardit sempre va sentir-se molt influït per l’assagista Joan Fuster, que sovintejava les tertúlies del cap i casal a què acudia no sols la intel·lectualitat del moment, sinó també tot d’estudiants efervescents. Se’n destacava la del Club Universitari, al carrer de la Universitat.

Fuster, al seu torn, era bon amic de Reglà, amb qui havia analitzat el bandolerisme català del Barroc, i va recomanar a Ardit estudiar el paper dels diputats valencians de les Corts de Cadis. Aquest

seria l’objecte de la seua tesi doctoral, dirigida per Reglà mateix fins que va morir, el 1973. Abans, el 1964, ja li havia dirigit la tesi de final de llicenciatura.

La figura de Joan Reglà, que va marcar tants i tants joves del moment, va resultar providencial. “Fou l’iniciador d’un programa de recerca historiogràfica del País Valencià, i amb uns altres professors com Josep Fontana i Emili Giralt, van situar la Facultat de Filosofia i Lletres de València a l’avantguarda de la renovació historiogràfica espanyola”, fa saber Pedro Ruiz, que també evoca l’“espai de llibertat i de discussió únic” en què es va convertir l’antic edifici del carrer de la Nau, en “contrast brutal” amb el que succeïa portes enfora. “El món acadèmic valencià seria molt diferent sense el mestratge de tots ells”, rebla Ruiz, que cita com a principals deixebles –Ardit a banda– Sebastián García Martínez, Enric Sebastià, Ricardo García Cárcel, José Miguel Palop, Ernest Belenguier, Alfons Cucó o James Casey.

EI PSV, PUV... Un grupet d’universitaris inquiets, inspirats en el fusterianisme, va organitzar l’Agrupació Democràtica d’Estudiants Valencians i el Moviment Social-Cristià de Catalunya (MSCC), que van derivar en Acció Socialista Valenciana i, finalment, en el Partit Socialista Valencià (PSV). Hi militaven Alfons Cucó, Lluís Aracil, Eliseu Climent, Joan Francesc Mira, Vicent Álvarez, Ferran Zurriaga, Josep Vicent Marqués, Ferran Martínez Navarro, Cèlia Amorós, Valerià Miralles, Josep Lluís Blasco...

Ardit en va formar part, i allà va coincidir de nou amb Cucó, que també procedia dels jesuïtes i amb qui havia matat el

cuquet de la música a les formacions Els Escolans i Els 4Z, acompanyats de Lluís Miquel Campos. Van adaptar cançons de diversos intèrprets francesos i van arribar a enregistrar cinc discos, però sense l’èxit que va tenir Raimon, company de facultat de tots ells.

“El seu compromís cultural i polític era absolut”, destaca Pedro Ruiz, que va proposar-li dirigir Publicacions de la Universitat de València (PUV) així que va arribar al rectorat, l’any 1994. Però Ardit, que va acceptar la invitació, trobava a faltar la recerca que tant li agradava i va apartar-se’n al cap de tres anys.

...i ‘Afers’. Aleshores ja feia una dècada que dirigia la revista trimestral *Afers*, la publicació de pensament de l’editorial del mateix nom, radicada a Catarroja (Horta). Vicent Olmos, l’editor, assegura que la figura d’Ardit “no s’entendria deslligada de la conjuntura dels anys seixanta, de la lluita antifranquista i valencianista, i de la generació de joves que reclamava Fuster per redreçar el país”. “Ardit mai no volgué estar en primer pla, va anar per feina”, opina, i lamenta que no accedira molt abans a la universitat.

Olmos anuncia que la revista que Ardit ha dirigit durant un quart de segle li retrà un homenatge pròximament, i que l’editorial traurà a la llum algun llibre recopilatori sobre la seua tasca investigadora.

Sobre la relació que l’historiador ha de tenir amb el seu país, Manuel Ardit va deixar dit que “la seua missió no ha de ser desgranar-ne lloances, sinó provar de comprendre’l”. I això mateix feia ell, de manera silenciosa però constant.

Victor Maceda

[EL PAÍS](#)

- [Portada](#)
- [Internacional](#)
- [Política](#)
- [Economía](#)
- [Cultura](#)
- [Sociedad](#)
- [Deportes](#)

Blogs Comunidad Valenciana [Ir a Comunidad Valenciana](#)

Manuel Ardit, in memoriam

Por: **Justo Serna** | 08 de diciembre de 2013

Ha muerto un historiador, un gran historiador. El cáncer se lo ha llevado, esa enfermedad que nos amenaza a todos, ese mal que un historiador del futuro investigará como realidad social y como metáfora. Como dolor insoportable.

Ha muerto una persona meticulosa, experta y prudente. Ha muerto un compañero del alma. El alma es un espacio de bondad o maldad, ese espacio chiquitito en donde se albergan nuestras intenciones. Pues bien Ardit fue una persona buena, abierta y secretamente disponible. Incluso para quienes no lo tratábamos con frecuencia, Manuel Ardit siempre estaba dispuesto a comportarse como la persona amistosa y entregada que era.

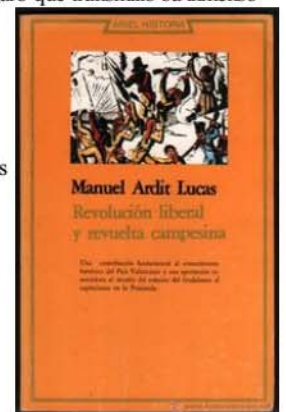
En Valencia no estamos sobrados de maestros, de grandes investigadores, de sutiles analistas. Nos van más el petardo, la detonación. Dedicar años y años a estudiar el pasado valenciano no tiene recompensa en esta sociedad de brillos opacos y de dorados falsos. Aquí nos desvivimos por la ostentación.

Manuel Ardit fue un hombre de cuyas virtudes jamás hizo ostentación. Era modesto, de una humildad sabia. Escribía bien, incluso muy bien, cuando las jergas abstrusas invadieron la disciplina histórica.

Fue valencianista y se alejó de todo españolismo, pero no se le conocen fanatismos. De hecho, con su talante nadie le recuerda un grito destemplado. Fue profesor de Enseñanzas Medias y seguro que transmitió su inmenso saber. Fue docente en la Universidad de Valencia, profesor titular, un hombre que estaba por encima de las rencillas y de las rivalidades más triviales y más tribales.

Tuvo gran capacidad para hablar, para parlamentar, para tratar con respeto. Fue muy amigo de sus amigos, un compañero generoso al que se le pudo rendir homenaje en Gandia, en 2008, con motivo del trigésimo aniversario de su obra más

conocida: 'Revolución liberal y revuelta campesina'. Quienes lo conocimos lo lloramos y lo echamos en falta.

Siempre estará presente en las aulas.

Compartir

- [Eskup](#)
- [Facebook](#)
- [Tuenti](#)
- [Menéame](#)
- [Bitacoras](#)
- [iGoogle](#)
- [My Yahoo](#)
- [My Live](#)

Me gusta A 645 personas les gusta esto.

Twitter 28

g+1 0

- [Comentarios \(0\)](#) |
- [Enlace permanente](#)
- 0

Tags:

- [Comunidad Valenciana](#)

Agenda del Pagès 2014

Al teu quiosc a partir del 8 de desembre

4€
EL PUNT AVUI+

Dilluns 09.12.13

Informació Notícies

0,16€
preu del diari d'avui
total pagat / me torni pagat

Notícies

Diumenge 08.12.2013 15:19

S'ha mort l'historiador Manuel Arit

Considerat un dels millors historiadors valencians, va ser un dels redactors de la 'Història dels Països Catalans'

Tweet 70 g+1 2 Like 344

S'ha mort l'historiador valencià Manuel Arit. Compromès durant dècades amb la història valenciana, va ser autor de nombroses obres, la més coneguda sobre la revolta camperola durant la revolució liberal. Professor de la Universitat de València, la seua docència ha deixat petjada en diverses generacions d'historiadors valencians. També va formar part de l'equip redactor de la 'Història dels Països Catalans', que va coordinar A. Balcells. L'estudi de la inquisició al País Valencià o dels moriscos van formar part de les seues temàtiques més estimades, així com una obra extensa i excepcional sobre el Marquesat de Llombai.

Lectura

A la 'Catalan Historical Review' podeu llegir el text de Manuel Arit 'L'expulsió dels moriscos dels Països Catalans: ideologia i història'

Publicitat

La Botiga de VilaWeb
Comunicació · Cultura · País

> **Compra'l ara**

Facebook

VilaWeb
Magrada

A 56.929 persones els agrada VilaWeb.

Complement social de Facebook